

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-749/23 – 1

Predmet C-749/23

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

20. studenoga 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Okresní soud v Teplicích (Češka Republika)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

14. rujna 2023.

Tužitelj:

innogy Energie, s.r.o.

Tuženik:

QS

RJEŠENJE

Okresní soud v Teplicích (Općinski sud u Teplicama, Češka Republika) u kojem zasjeda sudac pojedinac [*omissis*] u predmetu

tužitelja: **innogy Energie, s.r.o.**, [*omissis*]

protiv

tuženika: **QS**, [*omissis*]

za plaćanje iznosa od 6609,66 čeških kruna

odlučio je:

[*omissis*] U skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Sudu Europske unije upućuju se sljedeća **prethodna pitanja**:

- (a) Protivi li se biti i cilju Direktive Vijeća 93/13/EEZ to da se njezin članak 3. u vezi s točkom 1. podtočkom (e) Priloga toj direktivi o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima u vezi s člankom 5. te direktive koji se odnosi na to da odredbe moraju biti sastavljene u pisanom obliku jasno i razumljivo, i načelo djelotvornosti iz članka 7. tumače na način da se ugovorna kazna koja je u adhezijskom ugovoru navedena u dijelu „Ostale odredbe” na stranici 1/2 (prva stranica ugovora), iako se (unatoč uobičajenoj praksi u području potrošačkih ugovora) na toj „prvoj” stranici ne nalaze nikakvi identifikacijski podaci stranaka, ništa na njoj nije rukom ispunjeno te je ugovorna kazna uključena u dio „Ostale odredbe” za koji se čini da je nebitna odredba, smatra odgovarajućim dijelom pisanog ugovora sklopljenog između potrošača i opskrbljivača jer se od potrošača može zahtijevati da se pravilno upozna s tom stranicom ugovora, dok druga stranica ugovora (2/2), koja je stvarno ispunjena i potpisana sadržava dovoljno informacija u pogledu toga da je riječ o drugoj stranici ugovora upravo zato što je označena kao 2/2?
- (b) Protivi li se biti i cilju Direktive Vijeća 93/13/EEZ to da se njezin članak 3. u vezi s točkom 1. podtočkom (e) Priloga toj direktivi i/ili članak 12. stavak 3. Direktive (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća tumače na način da, u slučaju da opskrbljivač raskine ugovor o opskrbi električnom energijom s obveznim trajanjem i fiksnim cijenama zbog potrošačeve povrede obveza, **nije** važan iznos izravnog gospodarskog gubitka koji snosi opskrbljivač zbog prijevremenog raskida ugovora s potrošačem?

[omissis]

Obrazloženje:

A) Predmet postupka

Tužitelj u tužbi zahtijeva plaćanje iznosa od 6609,66 čeških kruna i svoj zahtjev opravdava time da je tuženik na temelju paketa ugovora o opskrbi električnom energijom preuzimao električnu energiju za kućanstvo na točki preuzimanja [omissis] i obvezao se platiti ugovorenu cijenu za isporučenu električnu energiju. Ugovor je sklopljen na određeno vrijeme, ugovoren je proizvod kojim se jamči određena cijena za električnu energiju tijekom cijelog razdoblja trajanja ugovora (tijekom osnovnog razdoblja trajanja ugovora, a za kasnije razdoblje (produljenje) utvrđuje se način na koji će se određivati cijena) i osigurava nižu jediničnu cijenu za električnu energiju za razliku od ugovora koji se sklapaju na neodređeno vrijeme. Tužitelj tu pogodnost osigurava ugovornom kaznom pod pretpostavkom da će kupac ispunjavati svoju obvezu da pravilno izvršava ugovor tijekom ugovorenog razdoblja. Ugovorna kazna istodobno predstavlja paušalnu naknadu za štetu koju tužitelj može pretrpjeti zbog toga što kupac nije preuzeo ugovorenu energiju, s obzirom na to da u slučaju ugovora na određeno vrijeme tužitelj

unaprijed kupuje električnu energiju za kupca za cijelo ugovoreno razdoblje trajanja ugovora na nestabilnom veleprodajnom tržištu, na temelju takozvane razumno predviđene potrošnje. Zbog tuženikove povrede obveze u pogledu pravilnog plaćanja cijene električne energije tužitelj je 11. rujna 2020. prekinuo opskrbu električne energije u skladu sa Zakonom o energiji i dopisom od 23. rujna 2020. raskinuo ugovor. U vezi s raskidom ugovora tužitelj je tuženiku obračunao ugovornu kaznu u iznosu od 8800 čeških kruna u skladu s ugovorom sklopljenim na određeno vrijeme na način da je 13. rujna 2020. izdao račun na iznos ugovorne kazne s dospijecem do 23. rujna 2020. Ugovorna kazna potražuje se u iznosu od 400 čeških kruna za svaki mjesec s početkom od 11. rujna 2020. do 24. srpnja 2022., odnosno za 22 mjeseca, u ukupnom iznosu od 8800 čeških kruna. Tuženik je djelomično platio kaznu u iznosu od 2190,34 češke krune te iznos koji se potražuje tužbom stoga odgovara preostalom zaduženju tuženika.

Tuženik se nije očitovao u pogledu tužbe.

Tuženik neopravdano nije pristupio raspravi i sud koji je uputio zahtjev vodio je postupak bez njegove prisutnosti u skladu s odredbama Občanskog soudnog řáda (Zakonik o građanskom postupku). Sud koji je uputio zahtjev izveo je dokaze iz dokumenata u spisu predmeta i obavijestio tužitelja (njegova punomoćnika) da s obzirom na tuženikov status potrošača sud dvoji u pogledu usklađenosti naplate ugovorne kazne s odredbama prava Unije o zaštiti potrošača. Tužitelj se nije očitovao u pogledu tog načina postupanja.

Na temelju izvedenih dokaza sud koji je uputio zahtjev djelomično je utvrdio sljedeće činjenice.

Na temelju ugovora o pružanju kombinirane usluge opskrbe električnom energijom od 24. siječnja 2020. sklopljenog između tužitelja i tuženika kao potrošača, sud koji je uputio zahtjev utvrdio je da je riječ o ugovoru u obliku obrasca koji je prethodno ispisao tužitelj i koji je ručno ispunjen i potpisan isključivo na stranici 2/2. Na temelju tog ugovora tužitelj se obvezao s učinkom od 24. siječnja 2020. omogućiti preuzimanje električne energije na točki preuzimanja [omissis], a tuženik se obvezao da će u zamjenu za ostvareno preuzimanje električne energije platiti prodajnu cijenu u skladu s važećim cjenikom. Ugovoren je predujam u iznosu od 1200 čeških kruna mjesečno, pri čemu je proizvod trebala biti distribucijska stopa STANDARD DO2d, a planirana potrošnja trebala je iznositi 1,8 MWh/godinu. Na stranici ugovora označenoj 1/2, u dijelu „**Uzavření a trvání smlouvy**” (Sklopanje i trajanje ugovora) navedeno je da je ugovor sklopljen na određeno vrijeme od 30 mjeseci („**Základní doba**” (osnovno razdoblje)) i u tom se razdoblju ne može prijevremeno raskinuti.

Sporna odredba nalazi se u dijelu „**Ostatní ujednání**” (Ostale odredbe) u kojem se utvrđuje da je kupac dužan bez odlaganja osigurati da će surađivati s društvom innogy radi omogućivanja početka isporuke na temelju sklopljenog ugovora, osobito se obvezao da neće poduzimati pravne radnje niti druge radnje koje onemogućuju izvršavanje tužiteljeve obveze koja se sastoji od opskrbe

električnom energijom (uključujući promjenu opskrbljivača), osim onih koje ima pravo poduzeti na temelju zakona. U slučaju povrede te obveze kupac je dužan platiti društvu innogy kaznu u iznosu od 3000 čeških kruna za kategoriju kućanstvo i 10 000 čeških kruna za kategoriju poduzetnik. Istu kaznu mora platiti kupac koji dovede društvo innogy u zabludu na način da sporazumno raskine ugovor i, unatoč navedenom razlogu za sklapanje sporazuma, na istoj točki preuzimanja električne energije nastavi preuzimati energiju od drugog opskrbljivača. Ako kupac bez pristanka društva innogy podnese ikakvu pravno relevantnu izjavu volje (neovisno o tome je li izjava podnesena ili dostavljena društvu innogy, je li do toga došlo nepravodobno, ima li izjava nedostatke, kao i na koji način i tko je zatim prekinuo ugovor/opskrbu) usmjerenu na prijevremeni prekid trajanja ugovora sklopljenog na određeno vrijeme ili opskrbe od društva innogy (kao subjekta koji odgovara za odstupanja tržišnom operatoru) koja se izvršava na temelju tog ugovora (takvom izjavom volje smatra se i punomoć za promjenu opskrbljivača ili nepravodobna dostava izjave o raskidu ugovora sklopljenog na određeno vrijeme u ugovorenom roku; suprotno tomu, takvom izjavom volje ne smatra se sam prijedlog za sporazumni prijevremeni raskid ugovora) ili kupac u više navrata (odnosno dva ili više puta) povrijedi bilo koju obvezu plaćanja koja proizlazi iz ugovora (neovisno o tome je li riječ o istoj obvezi ili različitim obvezama i je li društvo innogy naknadno jednostrano raskinulo ugovor) ili kupac svojim ponašanjem onemogući opskrbu, društvo innogy kupcu može naplatiti kaznu koja uključuje i eventualnu naknadu štete prouzročene društvu innogy time što kupac nije preuzeo ugovorenu električnu energiju u iznosu od 400 čeških kruna za kategoriju domaćinstvo i 2000 čeških kruna za kategoriju poduzetnik za svaki kalendarski mjesec i dio koji slijedi nakon završetka ili prekida opskrbe od društva innogy zbog prethodno opisanog ponašanja kupca do isteka ugovorenog razdoblja trajanja ugovora (uzimajući u obzir eventualno produljenje razdoblja trajanja ugovora). Za kupce s distribucijskom stopom D01d ili C01d, u skladu s cjenikom, iznos kazni o kojima je riječ u prethodnoj rečenici smanjuje se za polovicu. Kupac je dužan društvu innogy platiti kaznu u iznosu od 100 čeških kruna za svaki pojedinačni slučaj kašnjenja s plaćanjem koje proizlazi iz tog ugovora koje je dulje od 10 dana. Kupac je dužan platiti kaznu obuhvaćenu računom u roku koji odgovara roku za plaćanje u skladu s općim uvjetima ugovora. U slučaju obračunavanja kazne za prijevremeni prekid trajanja ugovora/opskrbe protivno ugovornim odredbama, kupac će biti djelotvorno oslobođen plaćanja te kazne ako opozove ili povuče svoju izjavu volje usmjerenu na prijevremeni raskid ugovora i ukloni njezine negativne učinke u odnosu na društvo innogy. Ako prethodno nije drukčije predviđeno, osim ovlasti za obračunavanje kazne koja proizlazi iz kupčeve povrede obveze, društvo innogy ima pravo zahtijevati naknadu štete i zatezne kamate koje proizlaze iz povrede te obveze. Eventualni raskid ugovora ne dovodi do gubitka prava društva innogy na potraživanje kazne utemeljene na kupčevoj povredi obveze prije tog raskida. „Ostatní ujednání” (Ostale odredbe) stupaju na snagu u trenutku stupanja na snagu ovog ugovora.

U tom slučaju ugovor ispunjavaju tužitelji zaposlenici izravno u elektroničkom okruženju (na računalu), a potrošač ima mogućnost uvida u dokument na

računalu; kretanje kroz tekst ugovora osigurava tužitelj zaposlenik s pomoću miša. Dokument se zatim potpisuje korištenjem tableta i konačna verzija potpisanog ugovora šalje se potrošaču u njegov pretinac elektroničke pošte. Ugovor se može ispisati na zahtjev potrošača u svakoj fazi dogovaranja.

Dopisom od 21. srpnja 2020. tuženik je pozvan na plaćanje dospjelih predujmova u iznosu od 1200 čeških kruna za lipanj i srpanj 2020. Tužitelj je zatim raskinuo ugovor dopisom od 23. rujna 2020. jer tuženik, unatoč višekratnim pozivima, nije podmirio dug prema tužitelju. Tužitelj je računom [omissis] izvršio završni obračun i obračunao preplatu za opskrbu električnom energijom za razdoblje od 4. veljače 2020. do 11. rujna 2020. u iznosu od 316,36 čeških kruna. Dopisom od 13. rujna 2020. tužitelj je tuženiku naplatio ugovornu kaznu u iznosu od 8800 čeških kruna za 22 mjeseca nepreuzimanja električne energije, po 400 čeških kruna za svaki mjesec, s dospijecem do 23. rujna 2020.

B) Odredbe nacionalnog prava

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (Zakon br. 89/2012 o Građanskom zakoniku), kako je izmijenjen

Članak 2048. stavak 1.

Ako su stranke za slučaj povrede ugovornih obveza ugovorile ugovornu kaznu u određenom iznosu ili način na koji se utvrđuje iznos ugovorne kazne, vjerovnik može zahtijevati ugovornu kaznu neovisno o tome je li pretrpio štetu zbog povrede ugovorene obveze. Ugovorna kazna može se ugovoriti i u drugom obliku, osim u novcu.

Članak 580. stavak 1.

Pravna radnja koja nije u skladu s dobrim običajima ništava je, kao i pravna radnja koja nije zakonita, ako to zahtijeva bit i svrha zakona.

Članak 1811. stavak 1.

Prodavatelj robe ili pružatelj usluga dužan je pružati potrošaču sve informacije na jasan i razumljiv način i na jeziku na kojem je sklopljen ugovor.

Zákon č. 458/2000 Sb., energetický zákon (Zakon br. 458/2000 o energiji)

[odredbe nacionalnog prava koje se ne primjenjuju *ratione temporis*]

Napomena: usklađivanje s Direktivom (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća provedeno je prethodno navedenim odredbama s učinkom od 1. siječnja 2022. – do tog datuma (do 31. prosinca 2021.) u češkom je pravnom sustavu na snazi bila odredba iz članka 11.a Zakona o energiji naslovljenog „Neke mjere za zaštitu kupaca”, a njezin sadržaj nije relevantan u ovom predmetu.

Članak 28. stavak 1.

Kupac ima pravo:

točka (e) besplatno izabrati i promijeniti opskrbljivača električnom energijom bez plaćanja troškova na to ime,

Članak 28. stavak 2.

Kupac je dužan:

točka (l) u slučaju ostvarivanja prava na izbor opskrbljivača u skladu sa stavkom 1. točkom (e) poštovati ugovoreni otkazni rok ako je sklopljen ugovor na neodređeno vrijeme.

C) Odredbe prava Unije

Navedene odredbe prava Unije

Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima [odredbama] u potrošačkim ugovorima:

Članak 3.

1. Ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora.

2. Uvijek se smatra da se o nekoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ona sastavljena unaprijed pa potrošač nije mogao utjecati na njezin sadržaj, posebno u kontekstu unaprijed formuliranog standardnog ugovora.

Činjenica da se o određenim aspektima neke odredbe ili o nekoj određenoj odredbi pregovaralo ne isključuje primjenu ovog članka na ostatak ugovora ako opća ocjena ugovora ukazuje na to da se ipak radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru.

Kad god prodavatelj robe ili pružatelj usluga izjavi da se o nekoj standardnoj odredbi pojedinačno pregovaralo, teret dokaza je na njemu.

3. Prilog sadrži indikativan i netaksativni popis odredaba koje se mogu smatrati nepoštenima.

Članak 5.

U slučaju ugovora u kojima se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo. Ako postoji sumnja oko značenja neke odredbe, prednost ima tumačenje koje je najpovoljnije za potrošača. Ovo pravilo o tumačenju ne primjenjuje se u kontekstu postupka utvrđenog u članku 7. stavku 2.

Članak 7.

1. U interesu potrošača i tržišnih konkurenata države članice osiguravaju da postoje primjerena i djelotvorna sredstva za sprečavanje stalnog korištenja nepoštenih odredaba u ugovorima koj[e] prodavatelji robe i pružatelji usluga sklapaju s potrošačima.

Prilog:

Odredbe iz članka 3. stavka 3.

1. Odredbe čiji su predmet ili svrha:

[...]

(e) zahtjev da svaki potrošač koji propusti ispuniti svoju obvezu plati nerazmjerno visok iznos naknade.

Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU

Članak 12.

Pravo na promjenu i pravila o naknadama za promjenu opskrbljivača

1. Promjena opskrbljivača ili sudionika na tržištu koji se bave agregiranjem odvija se u najkraćem mogućem roku. Države članice osiguravaju da kupac koji želi promijeniti opskrbljivače ili sudionike na tržištu koji se bave agregiranjem to može učiniti u roku od najviše tri tjedna od datuma zahtjeva, istodobno poštujući uvjete ugovora. Do 2026. tehnički postupak promjene opskrbljivača traje najviše 24 sata i moguće ga je obaviti tijekom bilo kojeg radnog dana.

2. Države članice osiguravaju da se barem kupcima iz kategorije kućanstvo i malim poduzećima ne naplaćuju nikakve naknade za promjenu opskrbljivača.

3. Odstupajući od stavka 2., države članice mogu dopustiti da opskrbljivači ili sudionici na tržištu koji se bave agregiranjem naplate kupcima naknade za raskidanje ugovora ako ti kupci *dobrovoljno* raskinu ugovor o opskrbi s obveznim trajanjem i fiksnim cijenama električne energije prije njegova isteka pod uvjetom da takve naknade čine dio ugovora koji je kupac dobrovoljno sklopio i **da su informacije o tim naknadama kupcu jasno priopćene** prije sklapanja ugovora. Takve su naknade **proporcionalne** i ne premašuju izravan gospodarski gubitak koji je pretrpio opskrbljivač ili sudionik na tržištu koji se bavi agregiranjem zbog toga što je kupac raskinuo ugovor, uključujući troškove svih paketa ulaganja ili usluga već pruženih kupcu u okviru ugovora. Teret dokazivanja izravnoga gospodarskog gubitka snosi opskrbljivač ili sudionik na tržištu koji se bavi

agregiranjem, a dopuštenost naknada za raskidanje ugovora nadzire regulatorno tijelo ili bilo koje drugo nadležno nacionalno tijelo.

D) Navedena sudska praksa

Presudom Nejvyššího soudu (Vrhovni sud, Češka Republika) od 30. kolovoza 2022., broj predmeta 33 Cdo 2151/2021–106, poništena je odluka Krajskog soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (Okružni sud u Ústí nad Labem – Ispostava u Libercu, Češka Republika) od 11. veljače 2021., broj predmeta 29 Co 165/2020–40, i predmet je vraćen na ponovno odlučivanje.

Sud koji je uputio zahtjev navodi da se odluke koje se odnose na slične zahtjeve nalaze u bazi podataka anonimiziranih sudskih odluka koje vodi Ministerstvo spravedlnosti ČR (Ministarstvo pravosuđa Češke Republike) na stranici www.justice.cz.

Pravomoćne odluke kojima se predmetne odredbe proglašavaju ništavima (ili neprimjenjivima) pravomoćne su presude [*omissis*] [upućivanje na presude nacionalnih prvostupanjskih i drugostupanjskih sudova].

Međutim, u sličnoj mjeri postoje i pravomoćne odluke u kojima nije utvrđena povreda prava i ugovorena ugovorna kazna proglašena je valjanom te je dosuđeno potraživanje.

U velikoj većini slučajeva tuženici su pasivni (ne sudjeluju u postupku, ne očituju se u pogledu tužbe).

E) Obrazloženje prvog prethodnog pitanja

Pitanje nepoštenih ugovornih odredbi ispitano je na temelju pravnih odredbi koje su bile na snazi do 1. siječnja 2014., a Ústavní soud České republiky (Ustavni sud Češke Republike), prilikom izjašnjavanja na temelju odredbi koje su bile na snazi do 30. prosinca 2013., u svojoj presudi od 11. studenoga 2013., broj akta I ÚS 35112/11, nije samo utvrdio da „odredbe o kaznama”, kako ih se ne bi proglasilo nepoštenima, moraju biti dio ugovora i upućivanje na opće uvjete ugovora nije dovoljno kako bi se smatralo da su valjano ugovorene, nego se pozvao i na to da tekst potrošačkog ugovora, osobito kada je ugovor u obliku obrasca, treba biti za prosječnog potrošača dovoljno čitljiv, jasan i logično sastavljen, ugovorne odredbe moraju biti napisane dovoljno velikim slovima i ne smiju se nalaziti u dijelovima ugovora koji se čine nebitnima.

Velike korporacije na taj su zaključak odgovorile izmjenom svojih ugovora i uključivanjem kazni u tekst odgovarajućeg ugovora. Isto je učinio tužitelj, ali način na koji je uključio te odredbe u ugovor dovodi do dvojbi u pogledu toga je li to doista učinio u skladu s načelom na kojem se temelji Direktiva 93/13. Riječ je o tome ispunjava li uvjete predviđene člankom 5. te direktive to što je ugovorna odredba koja nije pojedinačno ugovorena smještena u dio ugovora označen kao stranica 1/2 na kojoj se, međutim, ne nalazi nijedna pojedinačno ugovorena

odredba, u „ostatak” drugih odredbi, dok se sve ugovorne odredbe koje su pojedinačno ugovorene nalaze isključivo na stranici 2/2.

Kad je riječ o sklapanju ugovora u elektroničkom obliku u usporedbi s njihovim sklapanjem u „papirnatom” obliku, sud koji je uputio zahtjev u tom slučaju ne vidi nikakvu razliku, s obzirom na to da je učinak stavljanja teksta odredbi o kaznama u adhezijskom ugovoru na stranicu koja se ne ispunjava rukom i ne slijedi nakon takvog (ispunjenog) dijela ugovora, upravo suprotno, samo mu prethodi i može je se zanemariti neovisno o načinu sklapanja ugovora, eventualno joj se ne mora pridati jednaka važnost kao i informacijama nakon kojih neposredno slijedi potpis, usporediv u oba slučaja.

F)   **Obrazloženje drugog prethodnog pitanja**

Opisana ugovorna kazna odnosi se na potrošače (među ostalim) u slučaju raskida ugovora zbog toga što nisu izvršili obvezu plaćanja. Kad je riječ o tome da ugovor raskida opskrbljivač, najčešći razlog je upravo potrošačevo neizvršavanje obveza plaćanja. Tužitelj zahtijeva ugovornu kaznu za mjesece nepreuzimanja u skladu s ugovorom sklopljenim na određeno vrijeme koja u slučaju potrošača iznosi 400 čeških kruna mjesečno a da pritom tužitelj ne treba dokazati iznos stvarnog izravnog gospodarskog gubitka, kao što je to slučaj s potraživanjem takve kazne od potrošača, ako on raskine ugovor tijekom trajanja ugovornih obveza zbog promjene opskrbljivača. U oba slučaja riječ je o raskidu ugovora prije isteka pravilno ugovorenog razdoblja njegova trajanja, ali u slučaju da opskrbljivač raskine ugovor, on ne mora dodatno dokazati iznos stvarnog izravnog gospodarskog gubitka u slučaju da potražuje ugovornu kaznu, za razliku od slučaja u kojem potrošač dobrovoljno prekida ugovorni odnos i kada je kazna izričito ograničena na iznos izravnog gospodarskog gubitka.

Sud koji je uputio zahtjev ističe da u ovom predmetu nije došlo do nedovoljnog plaćanja cijene energije, upravo suprotno, došlo je do preplate iako tuženik nije platio barem dva mjesečna predujma za električnu energiju u iznosu od 1200 čeških kruna, a predmet ugovora nije nikakva obveza tuženog potrošača da preuzima minimalnu količinu energije. Istodobno, ugovornom kaznom ne osiguravaju se nikakve obveze samog opskrbljivača, čak ni ono osnovno kao što je pravilna isporuka energije.

G)   **Zaključne napomene**

Predmet se odnosi na takozvani manji spor u kojem se odlučuje o plaćanju koje ne prelazi 10 000 čeških kruna, a protiv odluke nema pravnog lijeka u skladu s nacionalnim pravom [*omissis*]. Sud koji je uputio zahtjev stoga je bio dužan Sudu Europske unije uputiti zahtjev za prethodnu odluku u skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Istodobno, treba istaknuti da nije riječ o izoliranom slučaju, nego je to pitanje predmet mnogih sudskih postupaka i odgovor Suda Europske unije na navedena prethodna pitanja bit će relevantan u mnogim sudskim postupcima.

[*omissis*]

RADNI DOKUMENT